

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Starý Kolín, okres Kolín

Kolínská 90, 281 23 Starý Kolín

Identifikátor školy: 600 045 439

Termín konání inspekce: 15. – 18. září 2003

Čj.:	c2-1094/03-2050
Signatura:	oc1cx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, fyzika,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, fyzika,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, fyzika.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Starý Kolín, okres Kolín, je od 1. ledna 2002 příspěvkovou organizací, která sdružuje úplnou základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Inspekční činnost se týkala pouze základní školy (dále jen škola).

Poslední inspekce ve škole byla provedena v roce 1999. Po této inspekci došlo ke změně ve funkci ředitele školy, stávající ředitelka funkci vykonává od 1. srpna 2000.

Škola měla ke dni inspekce 141 žáků, z toho bylo 18 integrovaných žáků se specifickými poruchami učení a chování. Podařilo se zastavit odchody žáků bydlicích v obci a spádovém obvodu, které ohrožovaly existenci školy ve školním roce 1999/2000. Někteří žáci, kteří předtím školu opustili, se po změně ve vedení školy do ní opět vrátili. Vzhledem k nízkým počtům žáků druhého a čtvrtého ročníku z nich byla vytvořena spojená třída, škola má tedy pouze osm tříd.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitelka školy splňuje *podmínky odborné a pedagogické způsobilosti* i délku předepsané praxe. Vystudovala pedagogickou fakultu pro výuku předmětů ruský jazyk, dějepis a rodinná výchova na druhém stupni základní školy, dále obor speciální pedagogika se zaměřením na logopedii a somatopedii. Před jmenováním do funkce také splňovala předepsanou délku praxe. Účastní se mnoha různých kurzů v rámci dalšího vzdělávání, které se v posledních letech týkaly zejména školského managementu a obsluhy PC.

Zástupkyně ředitelky zatím nesplňuje předepsané podmínky odborné způsobilosti pro výuku v základní škole, vystudovala bakalářské studium v oboru učitelství pro mateřské školy a loni zahájila magisterské studium pro učitele I. stupně na pedagogické fakultě.

Výchovná poradkyně (dále VP) doposud nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, které jsou stanoveny pro učitele základní školy a pro výkon funkce VP. Absolvovala středoškolské vzdělání v oboru vychovatelství. Ukončila 4. ročník pedagogické fakulty v oboru sociální pedagogika, jehož součástí je také získání kvalifikace VP. Ve funkci VP je od roku 2000.

Ve škole působí celkem 13 učitelů, čtyři z nich na částečný úvazek (přepočteno na úvazky celkem 11,4).

Vzhledem k předmětům, kterých se týkala inspekční činnost (český jazyk, matematika, dějepis, fyzika), je **personální zabezpečení výuky** velmi příznivé. Pouze český jazyk ve čtvrtém ročníku vyučuje bez odborné způsobilosti zástupkyně ředitelky. Ostatní výuka probíhá pod vedením plně kvalifikovaných učitelů.

Organizace činnosti a provozu školy vůči zaměstnancům je definována v *Organizační řádu*. V něm je funkčně upravena organizační struktura, delegovány potřebné pravomoci a stanoven obsah činností úseků vzdělávání a výchovy, finančně-ekonomického, provozního pro školu a provozního pro školní kuchyň. Každá pracovní pozice má konkrétně zpracovanou pracovní náplň. Některé z dobře fungujících metodických a poradních orgánů, které jsou ve škole zřízeny a mají významnou organizační roli, nejsou formálně v *Organizačním řádu* uvedeny. Zástupkyně ředitelky zodpovídá za práci úseku vzdělávání a výchovy, řídí přímo všechny pedagogické pracovníky školy a je statutárním zástupcem. Výchovná poradkyně zastupuje vedení školy v případě nepřítomnosti ředitelky i zástupkyně, zároveň je protidrogovou koordinátorkou.

Oficiálně ustaveným poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, ve škole byly dále neformálně ustaveny a fungují také žákovský parlament a sdružení rodičů, pracuje rozšířené vedení školy, které také úzce spolupracuje se školskou komisí při obecním úřadu.

Při škole aktivně pracují také tři metodické orgány: metodické sdružení I. stupně, předmětové komise humanitních předmětů a přírodovědných předmětů. Dostávají významnou příležitost ovlivňovat vzdělávání a výchovu ve škole a její provoz.

Předložené zápisy z pedagogických rad a ze schůzek metodických orgánů svědčí o značné aktivitě jednotlivců i skupin, o spoluúčasti na rozhodování ve věcech odborných a metodických, o vzájemné spolupráci, o možnosti volně se vyslovit ke všem problémům ve škole. Dokumentují velmi otevřené a kolegiální prostředí, které vedení ve škole vytvořilo a funkční vnitřní informační systém, účinné **vedení pedagogických pracovníků**. Péče je věnována začínajícím či nově přichozím učitelům, pomoc i nekvalifikovaným učitelům. Od roku 2000 se postupně obměnil téměř celý pedagogický sbor, proto na tomto úseku bylo vedením školy vykonáno hodně práce.

Množství výstupů z různých kontrolních činností svědčí o značné pozornosti, která je jim ze strany ředitelky i zástupkyně věnována. Každý výstup je výsledkem analýz. Ředitelka z nich vyvozuje kvalifikované závěry, jež jsou projednávány s učiteli, kterých se týkají, někdy jsou také zobecnovány pro všechny. Věnována je velká pozornost i následným kontrolám a účinnosti přijatých opatření. Kontrolní metody jsou pestré a nápadité, ředitelka si vytváří sama i ve spolupráci s několika řediteli jiných škol různé sebeevaluační nástroje. S vysokou četností se vedení školy také věnuje hospitační činnosti. Nedostatky jsou citlivě vnímány a je na ně odpovídajícím způsobem reagováno.

Množství navštívených akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v loňském školním roce a jejich obsahová skladba svědčí o plánovitosti, zodpovědném výběru a snaze ředitelky, zapojit do vzdělávání co největší počet učitelů. I plán pro letošní školní rok má tyto pozitivní rysy.

Hodnocení učitelů vychází z obecně známých pravidel. Využíváno je ocenění morální i finanční. Vedení školy má vypracována kritéria pro přidělování osobního příplatku i pro vyplácení mimořádných odměn. S učiteli je jejich hodnocení pravidelně projednáváno, dostávají příležitost vyslovit i své **sebehodnocení** (např. v pohospitačních pohovorech je tento přístup běžný). Podle záznamů o jednání s rodiči je patrné, že i názor rodičů je pro hodnocení důležitý a jejich oprávněné požadavky jsou s učiteli projednávány.

Personální podmínky školy, s přihlédnutím k systémovým a organizačním podmínkám, byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostředí a prostory školy jsou celkově dobré, významně rozdílný je však stav jednotlivých budov, které škola užívá. Celý školní areál je umístěný v zahradě, která školu odděluje od hlavní komunikace. Tvoří ho celkem tři budovy. Stav nejstarší a nové budovy je velmi dobrý, pavilony ze sedmdesátých let jsou v neutěšeném stavu. Jsou v nich umístěny šatny, knihovna, školní družina, odborná učebna hudební výchovy, učebny pracovního vyučování a především tělocvična. V plánu rozvoje materiálně-technických podmínek je zbourání těchto pavilonů, což je však podmíněno stavbou nové tělocvičny. Zahrada je využívána k pravidelnému aktivnímu odpočinku dětí o přestávkách.

Třídy jsou umístěny do ostatních budov školy. Vedle devíti kmenových tříd byly ve škole zřízeny dvě odborné učebny (výpočetní techniky a hudební výchovy). Kmenové třídy jsou dostatečně prostorné, účelně vybavené tradičně uspořádaným školním nábytkem. Prostorná chodba je vkusně vyzdobená žakovskými pracemi. Vybavení jednotlivých tříd je zejména na prvním stupni doplněno množstvím podpůrných didaktických materiálů (nástěnné tabule, modely, přehledy a další informační materiály pro aktualizaci učiva). Ve čtyřech třídách je počítač s výukovými programy.

Materiálně-technické zázemí a *vybavení školy* pomůckami je na velmi dobré úrovni. Učitelé mají k dispozici magnetofony, zpětné projektory, video, výpočetní techniku, od začátku letošního školního roku také dataprojektor. V rámci programu *Internet do škol* získala škola sedm počítačů, celkem jich má patnáct. Všechny počítače jsou zapojeny do sítě, škole byla povolena integrace. Čtyři starší počítače jsou trvale umístěny v jednotlivých třídách prvního stupně, ale v době inspekce některé byly na pravidelné údržbě. Pro letošní školní rok byl zpracován přehledný a systematický *Plán integrace výpočetní techniky do vyučování pro školní rok 2003/2004*. Kabinety sledovaných předmětů mají mírně nadstandardní vybavení. Také vybavení žáků učebnicemi plně postačuje. Školní knihovna vznikla sloučením veřejných a školních sbírek a slouží i širší veřejnosti. Je přehledně uspořádána a systematicky vedena. Ve školní sbírce převažují starší tituly, sady knížek jsou spíše k využití na prvním stupni. Chybí moderní tituly především pro starší žáky. Na velmi dobré úrovni je vybavení encyklopediemi a odbornou literaturou pro učitele i pro žáky.

Využívání materiálních zdrojů, které mají učitelé k dispozici, vedení školy pečlivě sleduje při hospitacích i denní průběžnou kontrolou. Závěry a doporučení jsou zaznamenávány v hospitačních záznamech a jedná se o nich např. také v pedagogické radě. Účinnost těchto doporučení byla ve sledovaných hodinách zřejmá, učitelé se snažili pomůckové vybavení více či méně efektivně používat. Aktuální využívání výpočetní techniky však bylo malé. Jen málo učitelů s počítači pracovalo a umělo využít možností softwaru, který škola vlastní, poradit žákům, jak účelně vyhledávat a využívat informace z internetu.

Škola příkladným způsobem pečuje o žáky se specifickými potřebami, zajišťuje pro ně potřebné učebnice, pracovní sešity a listy, počítačový software a další speciální pomůcky.

Analýza využívání materiálních zdrojů se v závislosti na finančních možnostech školy promítá do následného plánování obnovy a doplňování pomůckového fondu. Škola také umožňuje

využívání svého zázemí v oblasti výpočetní techniky širší veřejnosti. Díky obětavosti některých pedagogických pracovníků je zajištěn přístup k internetu i v některých volných dnech.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Ve škole je realizován schválený **vzdělávací program Základní škola** (čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav). V letošním školním roce je ve škole celkem integrováno 18 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které škola vypracovala individuální vzdělávací programy se všemi požadovanými náležitostmi.

Výuka sledovaných předmětů český jazyk, matematika, dějepis a fyzika je v souladu s platnými **učebními plány a osnovami** zvoleného vzdělávacího programu. Podle zápisů v příslušných třídních knihách tomu tak bylo i ve školním roce 2002/2003.

Interní úprava učebních plánů respektuje podmínky školy, potřeby a částečně i zájmy žáků (malý počet žáků neumožňuje zohledňovat veškeré zájmové skupiny).

Pozn.:

Od čtvrtého ročníku se vyučuje anglický jazyk v tříhodinové týdenní dotaci. Volitelné předměty jsou vyučovány v souladu s předepsaným učebním plánem (v sedmém ročníku *konverzace v anglickém jazyku a informatika*, v osmém a devátém ročníku *informatika a technické kreslení*). V osmém a devátém ročníku se učí nový volitelný předmět *člověk a společnost*. Jeho výuka byla připravena v souladu s Metodickým pokynem čj. 31172/2002-22 k realizaci rozvojového programu *Rozšíření učebních plánů vzdělávacího programu pro základní vzdělávání o dvě vyučovací hodiny*. Osnovy předmětu jsou funkčně rozepsány, 60 hodin je věnováno volbě povolání, je v něm také zapracována tematika ochrany člověka za mimořádných okolností. Předmět prolíná do některých povinných humanitních i přírodovědných předmětů a má charakter celoročního projektu. Učební plán je doplňován širokou zájmovou činností dětí organizovanou školou (kroužky, víkendové akce, exkurze a výlety, poznávací pobyty, letní tábory, školy v přírodě).

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná. Vedení školy participuje na kontrole tematických plánů, s každým učitelem jsou jeho plány osobně projednávány. Povinností každého učitele je zhruba v pololetí zaznamenat případné změny v tematických plánech, provést v plánování korekci. Plnění osnov kontrolují ředitelka i zástupkyně při hospitacích i dalšími průběžnými a prokazatelně dokladovanými kontrolami, reagují na zjištěné nedostatky a sledují nápravu. Kontrolované třídní knihy (2002/2003 a 2003/2004) průkazně zachycují průběh vzdělávání v loňském i letošním školním roce.

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům upravují zejména rozvrh hodin a školní řád. Rozvrh hodin je v souladu s legislativními požadavky na denní hodinové dotace, zařazení sledovaných předmětů odpovídá psychohygienickým zásadám. Školní řád byl aktualizován, byl schválený a projednaný v pedagogické radě a odpovídá příslušným právním předpisům. Obsahuje práva žáků, podléhá aktualizaci vždy, je-li požadována novým metodickým pokynem ministerstva. Tak do něj byly zapracovány např. metodické pokyny k prevenci sociálně-patologických jevů, šikany, užívání mobilních telefonů.

Informace získávají rodiče prostřednictvím žákovských knížek a na třídních schůzkách. Rodiče se často kontaktují se školou osobně, někteří rodiče již využívají možnosti elektronické pošty a např. omlouvají své děti pomocí internetu. Dobrou vypovědací hodnotu má výroční zpráva o činnosti školy. Obsahuje všechny předepsané údaje.

Systém **výchovného poradenství** byl hodnocen jako vynikající. Výchovná poradkyně, která dokončuje studium oboru *sociální pedagogika* na pedagogické fakultě, má dostatek znalostí

a zkušeností, které si pravidelně doplňuje i další účastí v různých kurzech k dané problematice. Do její pracovní náplně spadá prevence sociálně-patologických jevů, poradenství v oblasti profesionální orientace žáků, péče o žáky se specifickými potřebami (o žáky s problémovým vývojem, specifickými poruchami učení, chování, o nadané žáky). V těchto oblastech je garantem spolupráce školy s rodičovskou a ostatní veřejností, s odborníky ze speciálních pracovišť. Ve spolupráci s třídními učiteli a příslušnými vyučujícími se podílí na tvorbě a pravidelném vyhodnocování individuálních vzdělávacích programů pro integrované žáky.

Pro veřejnost má stanoveny pravidelné konzultační hodiny. K pravidelnému informování žáků i rodičů slouží vývěska u vchodu pro veřejnost.

V oblasti profesionální orientace žáků výchovná poradkyně organizuje schůzky s rodiči, spolupracuje s *Poradenským střediskem pro volbu povolání* při Úřadu práce v Kolíně. Žákům osmých a devátých ročníků zprostředkovává vypracování obecných i speciálních testů profesionální orientace, organizuje konzultační pohovory a besedy se specialisty tohoto střediska. Organizuje setkání se žáky a pedagogy středních škol a středních odborných učilišť, exkurze ve výrobních provozech. Žákům od osmého ročníku zpracovává podle speciální metodiky tzv. akční plány. V letošním školním roce pokračuje ve spolupráci především s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden, s Centrem pro zrakově postižené v Praze.

Výchovná poradkyně eviduje návrhy na odborná speciálně pedagogická a psychologická vyšetření, sleduje termíny platnosti odborných posudků (včetně rediagnostických). Poradenství v oblasti prevence patologických jevů zohledňuje aktuální problémy žáků školy. Při zpracování *Plánu prevence* spolupracuje výchovná poradkyně s vedením školy, třídními učiteli i se specialistou-metodikem. Prevenci ve škole podporuje široké spektrum zájmových činností organizovaných školou, nové formy práce (nap. psychologické poradenství ve vztahu k sociální prevenci kriminality).

Evidence činnosti výchovné poradkyně ve všech oblastech a funkční dokumentace jsou vedeny příkladným způsobem. Důvěrné informace o žácích jsou uloženy tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití.

Činnost, aktivita a nápaditost výchovné poradkyně pozitivně ovlivňují kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni v předmětech český jazyk a matematika

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve čtyřech vyučovacích hodinách matematiky a pěti hodinách českého jazyka. Stanovené cíle výuky byly přiměřené aktuálnímu stavu ve třídě. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Vzhledem k tomu, že školní rok byl zahájen teprve před krátkou dobou, byla věnována potřebná pozornost konkrétnímu opakování a docvičování učiva předcházejících ročníků. Učitelky respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Bezprostřední příprava zhlédnutých hodin měla velmi dobrou úroveň po stránce organizační, obsahové i materiální.

S výjimkou výuky českého jazyka ve čtvrtém ročníku byla výuka všech zhlédnutých vyučovacích hodin vedena učitelkami, které splňují předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Všechny hodiny však měly kvalitní průběh, výuka byla vedena věcně i odborně správně.

Kmenové učebny byly - vzhledem k cílům výuky a činnostem žáků - vhodně vybaveny. Učitelky používaly množství různých učebních pomůcek, nejen komerčně dostupných, ale i pomůcky, které si zhotovily samy.

Žáci pod jejich vedením převážně efektivně pracovali s kvalitními učebnicemi a pracovními sešity. Dostupná didaktická a výpočetní technika nebyla během sledovaných hodin použita.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku a výukovým cílům. Převážně frontální výuka byla účelná. Pro zpestření zařadily učitelky v několika hodinách skupinové činnosti nebo práci ve dvojicích, při kterých se dobře dařilo rozvíjet smysl žáků pro spolupráci. Použité metody byly pestré, náročnost požadavků přiměřená možnostem žáků. V hodinách byly důsledně uplatňovány vnitřní diferenciací a individuální přístup, žákům byly zadávány nestejně náročné úkoly. Učitelky jim poskytovaly průběžnou zpětnou vazbu a podle potřeby jim pomáhaly. Ve většině hodin měli žáci dostatek času na důkladné procvičení učiva i na samostatnou práci. Hodiny splňovaly požadavky na psychohygienu výuky. Všechny třídy jsou vybaveny kobercem, který učitelky využívaly pro učební i odpočinkové činnosti. Neopomíjely začleňovat méně náročné aktivity. Přirozenou relaxací byly časté změny pracovních míst a další volně řízený pohyb po třídě. Tempo vlastní výuky bylo přiměřené věku a možnostem dětí.

Úspěšnost motivace žáků se projevila v zájmu žáků o práci, ve všech třídách byla příjemná pracovní atmosféra. Jen ojediněle byl podceněn význam vstupní či průběžné motivace a nebyl dostatečně podpořen zájem o probíranou látku. V nižších ročnících byly k motivování využívány různé říkanky, písničky, hádanky a obrázky, některé učitelky navazovaly na zkušenosti dětí a uplatňovaly mezipředmětové vztahy. Aktivní zapojování žáků bylo podpořeno pestrostí realizovaných činností. U starších žáků většinou spočívalo v seznámení s plánovaným průběhem hodiny a bylo podpořeno zařazováním některých zajímavých činností (soutěží, netradičních diktátů, křížovek apod.).

Nejčastějším nedostatkem, zaznamenaným přibližně v polovině zhlédnutých hodin, bylo nedostatečné rozvíjení úrovně komunikativních dovedností žáků. Učitelky buď od žáků nevyžadovaly souvislé a přesné vyjadřování nebo kladly otázky, které žáky k rozvinutějšímu mluvnímému projevu nestimulovali. Ve zbývajících hodinách měli žáci dostatek příležitostí argumentovat a prezentovat svou práci. Respektovali dohodnutá pravidla komunikace ve třídě. Na drobnější projevy nekázně žáků reagovaly učitelky taktně, ale důsledně.

Hodnocení žáků bylo vesměs pozitivní, učitelky oceňovaly jejich individuální pokrok. Ojediněle bylo uplatněno i vzájemné hodnocení žáků a ve dvou případech i sebehodnocení. Klasifikace ústního a písemného projevu je vyvážená.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice na prvním stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na druhém stupni v českém jazyce

Výuka byla sledována ve všech ročnících. Příprava na jednotlivé hodiny byla pečlivá, stanovené cíle výuky byly konkrétní a odpovídaly učebním osnovám, formy práce byly zvoleny účelně. Málo promyšlená byla příprava vzhledem k využití materiálního zázemí školy.

Výuku zajišťuje vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka byla po věcné a odborné stránce správná. Učitelka umí pracovat na počítači, zná možnosti a způsoby práce s výukovými vzdělávacími programy.

Přestože je materiální vybavení pro výuku předmětu dobré, materiální podpora sledované výuky nebyla – vyjma namnožených materiálů, učebnic a pracovních sešitů – dostatečná.

Zvolené metody a formy práce vcelku odpovídaly realizaci výukových cílů. Učitelka střídala účelně řízený rozhovor se samostatnou prací. Častou zpětnou vazbou si ověřovala, zda žáci pochopili zadání a postupují při plnění úkolu správně. V hodinách mluvnice žáci zopakované učivo aplikovali, byli vedeni k práci se slovní zásobou, nuceni vyhledávat nejvhodnější výrazy. Učitelka důsledně opravovala jejich nespisovné výrazy. Funkčně žáci využívali učebnice,

pracovní sešity a namnožené materiály. Nedostatkem bylo nezařazení diferencovaných úkolů vzhledem k různé úrovni dovedností žáků. V hodinách literární výchovy probíhal v nižších ročnících ještě nácvik výrazného čtení, ve vyšších pracovali žáci s literárním textem. Efektivní byla práce s literárními pojmy. Žáci se zapojovali do jednotlivých činností aktivně, většina zvládla – dle svých možností - požadované úkoly. Nedostatkem byl fakt, že v závěru zhruba poloviny sledovaných hodin nebyly dodrženy psychohygienické zásady, chování žáků signalizovalo únavu a pokles aktivity.

S motivačními prvky pracovala vyučující různě, v některých hodinách je využívala dobře, jindy spíše sporadicky. Reakce žáků na převážně motivační hodnocení byly kladné, interakce učitel – žák byla oboustranně vstřícná. Styl komunikace, který vyučující nastolila, je správný. Menší pracovní zkušenosti zatím nahrazuje klidným jednáním, důsledností a zadáváním zajímavých úkolů. Hodnocení a klasifikace – vzhledem k začátku školního roku – nebyly ještě tak četné, v sledovaných hodinách vyučující žáky vedla k sebehodnocení, známky byly zdůvodněny, hodnocení povzbuzovalo. Určité rezervy byly v závěrečném shrnutí a zhodnocení splnění cíle vyučování. Atmosféra všech sledovaných hodin byla příznivá, klidná a pracovní.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na druhém stupni byly na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na druhém stupni v matematice

Výuka byla sledována ve všech třídách druhého stupně. Dlouhodobé plánování výuky odpovídá doporučenému členění učiva do jednotlivých ročníků. Stanovené cíle ve zhlédnutých hodinách odpovídaly aktuálnímu stavu – začátek školního roku je logicky věnován důslednému opakování, procvičování a docvičování učiva předcházejících ročníků. Cíle byly stanoveny konkrétně, v průběhu hodin byly funkčně upřesňovány.

Všechny hodiny matematiky byly vyučovány plně kvalifikovanou učitelkou. Učivo bylo žákům prezentováno odborně správně, využívána byla přiměřená odborná terminologie.

Materiální podpora výuky patřila k slabším stránkám odhospitovaných hodin. Byly využívány pouze nakopírované materiály pro samostatnou práci, popř. transparentní pomůcky na magnetickou tabuli. Bez využití zůstala jakákoliv didaktická technika (zpětný projektor, který je ve třídě trvale umístěn, počítače či kalkulátory apod.). Přitom by její využití (např. při opakování a procvičování učiva či pro rychlou zpětnou vazbu po samostatné práci apod.) vyučovací hodiny zefektivnilo a oživilo.

V organizaci výuky byly některé drobné nedostatky (např. některé neefektivní činnosti administrativního rázu). Ve výuce sice převládala frontální práce, převážně však byla účelná. Učitelka dokázala svým přístupem žáky motivovat a aktivizovat. V každé hodině byla zařazena procvičovací část se samostatnou individuální písemnou prací. V některých hodinách bylo probírané učivo dotaženo až k praktickým činnostem či k aplikování. Snaha zařadit řešení některých zajímavých úloh byla hodnocena jako pozitivní, ale úlohy nebyly vhodné pro zvolenou skupinovou práci (neposkytovaly dostatečnou možnost pro týmovou spolupráci).

Ve zhlédnutých hodinách byla klidná atmosféra se svižným pracovním tempem, které žáci velmi vstřícně přijímali. S učitelkou dobře spolupracovali, snažili se vyhovět všem požadavkům. Učitelka k nim přistupovala vlídně, přiměřeně shovívavě, ale důsledně. Nebyly pozorovány žádné závažnější projevy nekázně. V některých třídách byli žáci aktivní, volně s učitelkou diskutovali, uplatňovali svůj názor, snažili se obhajovat svůj postup řešení. Učitelka žákům průběžně poskytovala zpětnou vazbu a individuální pomoc. Hodnocení a klasifikace – vzhledem k začátku školního roku – nebyly ještě tak četné. Při sledované výuce učitelka vyžadovala, aby se žáci hodnotili vzájemně a vedla je i k sebehodnocení. Závěrečné shrnutí

a zhodnocení společné práce v některých hodinách chybělo, v jiných bylo stručně provedeno učitelkou bez účasti žáků.

Výsledky výuky, které bylo možné posoudit při sledovaných vyučovacích hodinách, byly velmi dobré. Také výsledky vlastní sebeevaluace přinesly v minulém školním roce škole o matematice pozitivní informaci. Pomalejší reakce, málo nápadů při řešení úloh a častější chyby byly zaznamenány v osmé třídě.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na druhém stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na druhém stupni v dějepisu

Výuka byla sledována ve všech ročnících. Příprava na jednotlivé hodiny byla vynikající z hlediska promyšlenosti metodické stavby hodiny, zvolených učebních pomůcek, audiotechniky i využití výpočetní techniky.

Výuku dějepisu ve všech třídách zabezpečuje učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Materiálně-technické zázemí pro výuku je na velmi dobré úrovni, ve škole je k dispozici odborná literatura, encyklopedie, videoukázky. Vzhledem k menšímu počtu žáků mohla být zakoupena moderní řada nových schválených učebnic, pracovních sešitů a historických atlasů. Při výuce byly uvedené pomůcky funkčně využity.

Filozofie vyučování dějepisu zcela odpovídá pojetí zvoleného vzdělávacího programu. Převažuje činnostní styl výuky, nácvik pracovních dovedností v práci s mapou, s časovou přímkou, s odbornou literaturou. Žáci si zcela samostatně vyhledávali údaje na internetu. Při plnění zadaných úkolů si žáci sami mohli zvolit vlastní postup řešení (internet, odborná literatura, učebnice, soubory pomocných materiálů, atlas). Vyučující řídila práci žáků, slabším se věnovala individuálně, sledovala průběh skupinové práce. Výborná příprava jí umožnila být manažerem hodiny. Žáci mohli pracovat individuálním tempem, psychohygienické zásady nebyly porušeny.

Motivace probíhala nenásilně, zvláště žáci nižších ročníků pracovali se zaujetím, žáci osmého ročníku využívali již svých zkušeností a pracovních návyků, motivoval je veřejně prezentovaný výsledek jejich týmové práce, pochvala a ocenění. Méně účinná byla motivace v devátém ročníku. Aktualizace učiva s výraznými výchovnými prvky motivovala žáky k vyjádření osobních názorů.

Komunikace a interakce byla ve sledovaných hodinách bezproblémová. Byly řešeny běžné školácké záležitosti. Pracovní návyky a dobré chování byly výsledkem důsledného a nekompromisního požadavku na plnění zadaných pokynů. Žáci si byli vědomi, že příznivá atmosféra v hodině je závislá na dodržování dohodnutých pravidel chování.

Mluvní projevy žáků měly rozdílnou úroveň. Zájem o předmět projevovali žáci šestého až osmého ročníku, sporadicky žáci devátého ročníku. Velmi dobré výsledky žáků byly zaznamenány především v jejich samostatnosti v práci s mapou, internetem a odbornou literaturou, ve výuce byli vedeni dále k tomu, aby uměli rozlišit více a méně podstatné jevy. V sledovaných hodinách byli žáci především hodnoceni ústně, první klasifikovaný test měl výrazný výchovný a motivační záměr.

Kvalita vzdělávání v dějepise byla na vynikající úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na druhém stupni ve fyzice

Výuka byla sledována ve všech třídách druhého stupně. Předmět je vyučován v šestém, osmém a devátém ročníku dvě hodiny, v sedmém ročníku jednu hodinu týdně. Tato časová dotace je ředitelkou dodržována již několik let a nemění se. Podle třídních knih z loňského školního roku a podle aktuálně zařazeného učiva je zřejmé, že dlouhodobé plánování vychází z učebnic, které má škola k dispozici. Protože je dlouhodobě využívána povolená ucelená řada učebnic fyziky jednoho autorského kolektivu, je obsah učebních osnov v průběhu čtyř let dodržen a návaznost učiva zajištěna.

Všechny hodiny fyziky jsou vyučovány kvalifikovaně. Učivo při sledované výuce bylo žákům prezentováno odborně správně.

Výuka probíhala v kmenové třídě, která je upravena jako odborná pracovna přírodovědných předmětů. Ve výbavě je videorekordér a zpětný projektor. Do lavic je rozvedena elektřina. Materiální podpora sledované výuky měla průměrnou úroveň. Žáci mohli pracovat s některými učebními pomůckami. Frontální pokusy však byly prováděny podle přesných návodů, žáci nemuseli řešení úkolů hledat, protože očekávaný výsledek jim byl sdělen již v úvodu hodiny. Jejich činnost se omezovala na více či méně pasivní plnění dílčích pokynů. Některé žákovské pomůcky byly využívány pouze k demonstraci, tzn. s menší efektivitou. Ve výuce nebyla využita žádná didaktická technika.

Sledovaná výuka probíhala výhradně frontálně, některé metodicky méně připravené činnosti nepřinášely možný efekt. Jen žáci VI. třídy, kteří s předmětem začínají, projevovali o předmět velký zájem, snažili se uplatňovat své osobní zkušenosti z praxe, chtěli se prosadit. Jejich jednání ukazovalo na vnitřní motivaci, vyvolanou očekáváním nového. Ostatní žáci byli spíše pasivní. Při výuce byly formálně zohledněny některé individuální zvláštnosti žáků (např. zkrácení zápisu do sešitu u dysgrafiků).

U žáků byla málo rozvíjena dovednost přiměřeně odborně komunikovat, stavba některých otázek jim umožňovala jednoslovné odpovědi. V hodinách také často chybělo průběžné hodnocení. Za úspěch bylo považováno zapamatování si definic a pouček, které žáci většinou velmi dobře ovládali. Bez prověřování zůstávala míra porozumění učivu, chyběl přiměřený požadavek na aplikaci.

Průběh a výsledky výuky fyziky byly hodnoceny jako vyhovující.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ke zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků si vedení školy vytvořilo účinný a fungující systém.

Vnější standardizované testy jsou již dlouhodobě zadávány v pátém, sedmém a devátém ročníku. Přehledné výsledky jednotlivých tříd jsou uváděny ve výročních zprávách. Jednou za rok se ve škole zadávají také srovnávací testy v sedmém, osmém a devátém ročníku z českého jazyka a matematiky, na kterých se autorsky podílejí učitelé pěti srovnatelných základních škol okresu. Součástí je analýza a vyhodnocení.

Mezi vnitřní evaluační nástroje patří již několik let zadávání vstupních, čtvrtletních, pololetních a závěrečných prověrek z matematiky a českého jazyka. Výsledky a rozborů jsou archivovány. Ředitelka také doložila prověrky, které si zadává zhruba týden po hospitaci, aby získala zpětnou vazbu o získaných vědomostech a dovednostech žáků. Tyto prověrky jsou zadávány (kromě českého jazyka a matematiky) také z cizího jazyka a různých naukových předmětů.

Závěry z vnější i vnitřní kontroly se promítají do plánů kontrolní a hospitační činnosti.

O výsledcích žáků získává škola také zpětnou vazbu z účasti a umístění žáků při olympiádách, sportovních, kulturních a vědomostních soutěžích. Škola se řadou akcí výrazně prezentuje na veřejnosti.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byl celkově hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji, které jsou uvedeny ve zřizovací listině školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (MŠMT ČR, čj. 14 796/02-21, ze dne 4. června 2002)*
2. *Zřizovací listina (Obec Starý Kolín, čj. 231/2001, ze dne 9. listopadu 2001)*
3. *Organizační řád (ředitelka, bez čj., ze dne 30. srpna 2002)*
4. *pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců – přílohy Organizačního řádu*
5. *Vnitřní řád školy (ředitelka, bez čj., ze dne 1. září 2003)*
6. *Kritéria pro přiznání osobního hodnocení a mimořádných odměn (ředitelka, bez čj., ze dne 1. září 2003)*
7. *personální dokumentace vedení školy, výchovné poradkyně a učitelů českého jazyka, matematiky, dějepisu a fyziky*
8. *zápisy z pedagogických rad ve šk. r. 2002/2003*
9. *Výroční zpráva za školní rok 2002/2003 (ředitelka, bez čj., ze dne 28. srpna 2003)*
10. *zápisy z hospitací ředitelky školy a její zástupkyně ve šk. r. 2002/2003*
11. *vnitřní organizační materiály ředitelky školy vydávané průběžně ve šk. r. 2002/2003*
12. *rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004*
13. *třídní knihy ze školních let 2002/2003 a 2003/2004*
14. *Koncepce rozvoje školy (ředitelka, bez čj., ze dne 1. září 2000)*
15. *Roční plán práce 2003/2004 (ředitelka, bez čj., ze dne 28. srpna 2003)*
16. *Učební plán pro školní rok 2003/2004 včetně příloh: Ochrana člověka za mimořádných situací, Plán integrace výpočetní techniky do vyučování pro šk. r. 2003/2004, Člověk a společnost*
17. *zápisy z jednání metodického sdružení a předmětových komisí (od 1. září 2002 – 15. září 2003)*
18. *přehled zájmových útvarů ve šk. r. 2003/2004*
19. *rozhodnutí o odkladech školní docházky pro školní rok 2003/2004 (ředitelka, čj. 485/03 a 487/03 ze dne 3. července 2003)*
20. *vybrané katalogové listy žáků, kterým ve šk. roce 2002/2003 bylo uděleno výchovné opatření*
21. *Časový a tematický plán výchovného poradce (výchovná poradkyně a ředitelka, bez čj., ze září 2002)*
22. *Plán prevence pro školní rok 2002/2003 (výchovná poradkyně a ředitelka, bez čj., ze dne 11. října 2002)*

23. zápisy o jednání výchovné poradkyně a ředitelky školy s rodiči žáků
24. seznam integrovaných žáků (výchovná poradkyně, bez čj., ze dne 10. září 2003)
25. individuální programy integrovaných žáků
26. *Inspekční zpráva* (ČŠI, čj. 031 122/99-2065, ze dne 24. května 1999)
27. *Inspekční zpráva* (ČŠI, čj. 031 17/99-2163, ze dne 25. ledna 1999)

ZÁVĚR

Změna ve vedení ve školním roce 2000/2001 a následná obměna pedagogického sboru přinesla významné zlepšení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti, zlepšení organizace činnosti a provozu školy vůči zaměstnancům, v konkrétním delegování pravomocí na vedoucí jednotlivých úseků, v přenosu informací uvnitř školy. Zdokonalil se také systém kontroly, vedení a hodnocení pracovníků. Personální podmínky mají v současné době velmi dobrou úroveň.

Pozitivní změna je patrná také v prostředí školy, které je didakticky i esteticky více podnětné, než bývalo dříve. Problémem zůstávají i nadále staré pavilony, které do doby vybudování nové tělocvičny v obci nelze zrušit. Přestože se vybavení školy příliš nezměnilo (až na rozvoj výpočetní techniky, kterému pomohlo včasné zařazení školy do programu Internet do škol), materiální zázemí školy je více využíváno a vedení školy k tomu učitele důsledně vede. Materiálně-technické podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech bylo celkově velmi dobré. Kvalita sledovaných ukazatelů ve výuce byla vysoká v hodinách dějepisu. Slabší místa ve výuce českého jazyka a matematiky, kterých nebylo mnoho, i závažnější nedostatky ve výuce fyziky, lze zvýšenou pozorností vedení i vyučujících odstranit.

Vývoj školy od poslední inspekce je významně pozitivní. Většina tehdy sledovaných ukazatelů měla jen průměrnou či podprůměrnou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektorka – vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Fadrná	Z. Fadrná v.r.
Členové týmu – školní inspektoři	Mgr. Eva Grušová	E. Grušová v.r.
	PaedDr. Jarmila Tóthová	J. Tóthová v.r.
Členové týmu – kontrolní pracovníci	Marcela Jústelová, Jaroslav Tichý	

V Kutné Hoře dne 1. října 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. října 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Nad'a Kotková

N. Kotková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Mgr. Zdeňka Fadrná, Komenského náměstí 6, 284 01 Kutná Hora. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2003-10-27	c2-1111/03-2050
Zřizovatel – Obec Starý Kolín	2003-10-27	c2-1112/03-2050

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.